

Docent achter glas

Uit een landelijk onderzoek blijkt dat opgenomen colleges op internet (weblectures) een welkome bijdrage leveren aan het onderwijs. Studenten die tijdens een collegeperiode achterop raken, gebruiken de video-opnames om de draad weer op te pakken. Maar er is ook kritiek: een academische studie is toch geen Teleac-cursus? Wat vinden wij van colleges op het beeldscherm?

tekst: Suzanne Overbeek / illustratie: Hans Weggen

Anouk Schrauwen

Secretaris en mede-oprichter van poWURplatform

‘Door de ziekte fibromyalgie ben ik snel moe. Voor mij is het daarom erg zwaar om voltijds te studeren. **In mijn situatie is het ideaal om college te volgen op momenten dat ik me goed voel.** Ik kan dan op de juiste momenten rust nemen. Zo wordt de studiedruk lichter, terwijl ik toch evenveel of zelfs meer ECTS kan halen. Het voordeel is ook dat je de les door kunt spoelen, op pauze kunt zetten of een stukje kunt herhalen. Het nadeel is dat je alleen de docent kunt verstaan en niet de vragen, opmerkingen en antwoorden uit de klas.’

Agnes Tol

Masterstudent Levensmiddelentechnologie

‘De mogelijkheid om een college terug te kijken vind ik heel fijn. Het eerstejaarsvak celbiologie 2 heb ik daarmee in mijn derde jaar opnieuw gevolgd. Ik was niet zo gemotiveerd om naar de universiteit te fietsen, daarom ben ik de webopnames gaan bekijken. Ik kwam erachter dat dat veel handiger is. Thuis kon ik de colleges kijken wanneer ik tijd had. **Door middel van de pauzeknop kon ik mijn eigen tempo aanhouden en goede aantekeningen maken.** Daardoor heb ik het vak met een acht afgerond.’

Dr. Ir. Joke Marinissen

Onderwijskundig adviseur/trainer

‘Uit eigen onderzoek blijkt dat een college volgen via het beeldscherm net zo efficiënt is als live in de zaal. Wel geeft een videobeeld minder inspiratie en het is moeilijker voor de student om de aandacht erbij te houden. Een leuke bijkomstigheid is het uitwisselen van gastcolleges en vakken tussen diverse universiteiten en plaatsen in Nederland. Bovendien hebben

we hebben aangetoond dat een weblecture voor een betere terugkoppeling zorgt, waardoor de kwaliteit van het onderwijs beter wordt. Terugkijken zorgt ervoor dat de student kan bedenken: Heb ik het goed begrepen? **De conclusie van het project is dat weblectures een goede aanvulling zijn en de kwaliteit van het onderwijs verbeteren.**’

Coen Uijterlinde

Bachelorstudent Agrotechnologie

‘Colleges terugkijken kost tijd en die heb ik meestal niet. Bij het vak Introduction to Physics kon ik de colleges terugkijken en dat heb ik wel een keer gedaan, maar ik zag er het nut niet van in. In de collegebank voel je je verplicht om te blijven zitten, thuis niet. Daarbij ben je thuis sneller afgeleid. Van mij hoeft het überhaupt niet opgenomen te worden. **Ik zit liever onderwets in de collegebanken, veel effectiever.**’

Willemijn Sneller

Commissaris PR VeSte

‘**Colleges kijken via het internet is een goede aanvulling op de reguliere colleges.** Met de nadruk op aanvulling, het moet nooit de natuurlijke colleges vervangen. Tijdens echte colleges is er een lagere drempel om een vraag aan de docent te stellen. Daarbij hebben studenten minder afleiding dan thuis en is er in de pauze voor de student tijd om even lekker te ontspannen en met vrienden te socializen.’

Dr. Ir. Frans Verhees

Universitair docent Marktkunde en Consumentengedrag

‘Tegenwoordig denk ik er nauwelijks meer aan dat ik opgenomen word tijdens de colleges van Management & Marketing. Alleen als ik te ver de zaal in loop, kan de camera me niet meer volgen en word ik eraan herinnerd. **Ik zou blij zijn als de rumoerige stu-**

denten weg blijven, doordat zij de colleges nu via internet kunnen bekijken. Dan houd ik alleen de gemotiveerde studenten over.'

Diederik de Moel

Bachelorstudent Biologie

'Het vak Celbiologie 1 wordt in twee lokalen gegeven. Een met de docent en de ander met een live videoverbinding. Daar heb je helaas geen mogelijkheid tot vragen stellen. **Het zou geweldig zijn als voortaan alle colleges digitaal zijn, als je tegelijkertijd**

de mogelijkheid houdt om naar college te gaan. Bij het vak ecologie gehad kon je het college terugkijken op internet. Maar toch zaten de zalen vol, het was niet zo dat studenten niet meer op kwamen dagen omdat het college toch op internet kwam.'

Dr. Ir. Gosse Schraa

Universitair docent Microbiologie

'In het begin had ik enige reserve bij het opnemen van de colleges, **ik vroeg me af of studenten nog wel naar college zouden komen.** Deze terughoudendheid is in de drie jaar dat de colleges Microbiologie en biochemie worden opgenomen totaal verdwenen. De studenten komen toch wel naar je college toe. De videobeelden zijn een goede ondersteuning voor de student, het is veel duidelijk dan de powerpointpresenta-

tie alleen. Ik heb mijn colleges wel eens terug gekeken, het is raar om jezelf te zien praten en het lijkt me niet nodig dat de docent zichtbaar is. Door de opnames is mijn woordkeus iets voorzichtiger geworden. Eén keer had ik in de pauze mijn microfoon nog aan staan terwijl ik een persoonlijk gesprek met een student had, toen kon de hele collegezaal meeluisteren. Dat overkomt me niet nog een keer.'

tie alleen. Ik heb mijn colleges wel eens terug gekeken, het is raar om jezelf te zien praten en het lijkt me niet nodig dat de docent zichtbaar is. Door de opnames is mijn woordkeus iets voorzichtiger geworden. Eén keer had ik in de pauze mijn microfoon nog aan staan terwijl ik een persoonlijk gesprek met een student had, toen kon de hele collegezaal meeluisteren. Dat overkomt me niet nog een keer.'

Dr. Fred de Boer

Universitair hoofddocent Resource Ecology Group

'De opkomst van studenten is een punt van aandacht. Ik heb sterk het gevoel dat er op het moment het aantal laatkomers toeneemt, waardoor er iets meer rumoer in de zaal is. Bovendien kan het zijn dat de college-opnames het te laat komen (langer in bed liggen) stimuleren omdat de gemiste stof via de videos kan worden ingehaald.

Ik denk dat voor een goed college, interactie heel belangrijk is, en dat het docent-student contact essentieel is voor het beste resultaat. Dat gebeurt in de practica, maar ook via de vragen en andere interacties in de colleges. Ik zie het dan ook absoluut niet als vervanging, maar meer als een extra. Ik lees soms dat digitale colleges zoals video opnames gewone colleges zouden kunnen vervangen (via onderwijs op afstand, e-learning), ik ben daar zelf heel kritisch over en denk dat **de kwaliteit van het onderwijs zeker zal verminderen als er alleen video-opnames gebruikt zouden worden.**' ®